

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHELSEA 3-3878

NO. 269. — ŠTEV. 269.

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 15. — TOREK, 15. NOVEMBRA 1932

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3-3878

VOLUME XL. — LETNIK XL.

EVROPSKE DRŽAVE NE MOREJO ALI NOČEJO PLAČATI

ROOSEVELT SE JE ODZVAL VABILU PREDSEDNIKA IN BO VKRATKEM ODPOTOVAL V WASHINGTON

Rooseveltov obisk bo povsem formalen. — Novoizvoljeni predsednik noče prevzeti nobene odgovornosti. — Washington razburjen zaradi stališča, ki so ga zavzele evropske države. — Na črtanje vojnih dolgov ni niti misliti, istotako tudi ne na podaljšanje moratorija.

Novoizvoljeni predsednik Franklin D. Roosevelt je včeraj brzjavil predsedniku Hooverju, da se bo odzval njegovemu vabilu in prišel v Belo hišo, kar hitro mu bo dopustilo zdravstveno stanje. Razpravljal bosta o vprašanju vojnih dolgov, ki je postal zelo pereče, kajti Francija in Anglija sta v posebnih notah naznani državnemu departmantu, da ne moreta do 15. novembra poravnati svojih obveznosti ter sta istočasno predlagali, naj se zadeva vojnih dolgov temeljito revidira.

Novoizvoljeni predsednik Roosevelt je v brzjavki omenil, da je pripravljen s Hooverjem razpravljati o vseh zadevah, da pa ne prevzame nikake odgovornosti.

Kongresni, senatorji in diplomatski krogi so prepričani, da se je približala doba silnega boja, kajti gre za vse prevladajoče vprašanje: — Kaj bo z vojnimi dolgovi? Ali bodo evropske države plačale ogromne svote, ki jih dolgujejo Združenim državam? Ali morejo plačati te vsote? Ali jih nočejo plačati?

Dne 15. decembra zapade plačilo Francije in Anglije. Obe sta izjavili, da pod nobenim pogojem ne moreta plačati in odločno zahtevata, naj se vrši konferanca, na kateri naj bi se zadeva vojnih dolgov popolnoma preuredila.

Demokratski kongresnik Collier iz Mississippi, ki je načelnik zborničnega odseka za pota in sredstva, je rekel: — Ako evropske države ne plačajo do petnajstega decembra, ne moremo pomagati. Ostale bodo pač še v bodoče naše dolžnice. Demokratski senator Copeland iz New Yorka je rekel, da bi bilo najbolje, če bi Roosevelt odklonil Hooverjevo vabilo.

— Novoizvoljeni predsednik naj bi ne šel v Washington, — je rekel Copeland. — On ni doseč daj imel nobene prilike, da bi se bavil s tem vprašanjem in od njega se ne more nihče zahtevati, da bi pod pritiskom sedanjega položaja prišel do katerega zaključka.

Posebno ostrega tona se je poslužil demokrat Rankin iz Mississippi, ki je svoječasno odločno nasprotoval Hooverjevemu moratoriju.

— Predsednik Hoover in njegovi svetovalci iz krogov mednarodnih bankirjev, — je dejal, — si pričadevajo, da bi prej ko mogoče uveljavili svoje namene. V decemberskem zasedanju bodo skušali pridobiti zase kongres, da se bo izrazil za črtanje oziroma zmanjšanje vojnih dolgov. Na ta način bi izdali ameriški narod.

Stališče Roosevelta v tej zadevi je jasno. Kot zna, je bil izvoljen na temelju programatične izjave demokratske stranke, v kateri je rečeno: — Mi odločno násprotujemo črtanju dolgov, ki nam jih dolgujejo tuje države.

V svojih kampanjskih govorih je Roosevelt do sledno poudarjal, da Združenim državam ne bo treba črtati oziroma zmanjšati vojnih dolgov, ako bomo zavzeli v tej stvari realistično stališče ter zasledovali trgovsko politiko, ki bo omogočila našim dolžnikom, da bodo zadostili svojim obveznostim.

Predsednik Hoover je večkrat namignil, da za morejo evropske države upati od Amerike na kak

Kongres bo najbrž dovolil pivo

RAZVALINE MESTA SO ZAŽGALI

Vojščvo je zažgal razvaline mesta Santa Cruz. — Tornado je zahteval 2500 človeških žrtev.

Camaguey, Kuba, 14. nov. — Na odredbo vojaške oblasti so vojaki zažgali razvaline mesta Santa Cruz del Sur.

S tem je bilo iz zdravstvenih ozirov končano mesto, katero je porušil tornado in zahteval okoli 2500 človeških žrtev.

V sledi tega pa ne bo nikdar znano natančno število mrtvih.

Kubanski predsednik Gerardo Machado je odpotoval na kraj nesreče, da si ogleda opustošenje, ravno tako pa je tudi vlada pravili vse potrebno za pomoč nesrečnemu.

Notranji minister dr. Octavio Zubizarreta, ki eni žrtev na 2500 oseb, je z vojaškimi zastopniki prepotoval večino 100 milij obsežne pokrajine.

Njegov vlak je vozil 350 vremena, 6000 funtov masti in 20.000 vreč fizola ter drugega živeza, za prvo pomoč tisočim, ki so ostali brez strehe v pokrajini Camaguey.

V Camaguey so begunci iz Santa Cruz, katerih je nad 1000, pravili vodovod, katerega je vihar pokvaril. Vojaške oblasti vladajo v mestu in ukazano je bilo splošno cepljenje prebivalcev proti nalezljivim bolezni.

Na vladno odredbo so vojaške oblasti poile razvaline z gazonom in zažgale. Poklicani so bili vojaki in pogrebni, da so razmetavali razvaline, pod katerimi je bilo še mnogo trupel.

ŽRTEV SPALNE BOLEZNI

Oak Park, Ill., 14. novembra. Patricia McGuire spi še vedno kot spi od 24. februarja, ko jo je napadla spalna bolezen, četudi so zdravniki pred dvema tednoma pričakovali, da se bo zbudila iz dolgega spanja.

V nedeljo se je sama brez vseke pomoči obrnila v postelji. Njeni mati je bila tako vesela, da se je zjokala in tudi njena sestra Mrs. Charles Hansen, ki jo hrani vsaki dve uri, je bila vsa polna upanja.

— Upamo in molimo, da bo kmalu ozdravela, — je rekla Mrs. Hansen. — Zdravniki upajo, da se bo prebudila in ozdravela, da si ne še nikdo spal tako dolgo.

GLUHONEMI IN SLEPI V ZDRAŽENIH DRŽAVAH

“American Braille Press” je ugotovila, da je v Združenih državah 887 oseb, ki so slepe in gluhanome obozem. V Kanadi je 57 takih nesrečnikov.

popust edinole v slučaju, če bodo svojo vojaško silo na kopnem in na morju znatno zmanjšale.

Za Francijo in Anglijo se kar po vrsti oglašajo tudi druge evropske države z zatrdirili, da ne morejo plačati.

Včeraj sta poslali državnemu departmantu slične note Belgija in Poljska.

VELIKE IZGUBE BOLIVIJCEV

V trdnjavi je bilo ubitih 500 Bolivijcev. — Paragvajci zelo pritiskajo na sovražnika.

Asuncion, Paragvaj, 14. nov. — Več tisoč bolivijskih in paragvajskih vojakov se je borilo za poset trdnjave Saavedra. Vojaške oblasti označujejo te boje za najljutjejši v sedanji bojni med obeh državama. Nad 500 bolivijskih vojakov je bilo ubitih in 80 vjetih.

Trdnjava Saavedra leži dvajset milij zapadno od trdnjave Agua Rica, katero je paragvajska vojska glavni stan in z zavzetjem trdnjave Saavedra se nahaja bolivijski glavni sat in z zavzetjem trdnjave bo Paragvajcem omogočeno, da bodo vrgli vse svoje sile proti trdnjavi Munoz, ki pa že skoraj osamljena in je dovoz ojanem nemogoč.

Zopetno zavzetje trdnjave Agua Rica v petek je bil višek paragvajskega prodiranja v Gran Chaco.

Paragvajci so do sedaj zavzeli 21 bolivijskih trdnjav ter se poslastili sedmih paragvajskih trdnjav, katere so poprej zavzeli Bolivijski.

CAPONE HOČE V SVOBODO

Chicago, Ill., 14. novembra. Tukajšnji zvezni okrajni pravnik Green je odpotoval v Atlantico, kjer bo skušal preprečiti poskus, da spravijo odvetniki znaga raketirja Al Capone zopet v svobo.

Ako bi bil Capone slučajno izpuščen, bi ga procesirali zaradi neprestanega kršenja prohibicijске postave.

DVA SENATORJA NA BOLNISKI POSTELJI

St. Paul, Minn., 14. novembra. Zvezni senator Gerald P. Nye si je v neki avtomobilski nezgodil zlomil dvoje reber in dobil tudi druge poškodbe.

Chicago, Ill., 14. novembra. Senator James Hamilton Lewis leži bolan v tukajšnji bolnišnici. Zdravniki pravijo, da bo kmalu okrevl.

PROTIŽIDOVSKI KRALJI V KRAKOVU

Varšava, Poljska, 14. novembra. — V Krakovu so se zavrnili veliki protižidovski kralji. Po učilih je korakalo kakih tisoč načinjalistnih študentov, ki so razbijali izložbeno okno židovskih trgovcev. Policia je le s težavo napravila red. Osem študentov je bilo ranjenih, štirideset so jih pa aretirali.

POINCARE V JUŽNI FRANCII

Toulon, Francija, 14. novembra. Sem je došpel s svojo ženo bivši predsednik francoske republike Raymond Poincare. Zimo bosta preživel v Hyres, kjer se bo skušal Poincare iznenediti posledice svoje težke bolezni.

GANDHI SE BO ZOPET POSTIL

Poona, Indija, 14. novembra. Mahatma Gandhi je iz svoje ječe naznanil, da bo s 1. januarjem zopet pričel s postom, aka do tedaj ne bo odprt tempel v Teuruvayur Indijcem stranke “nedotakljivih”.

Gandhi, ki se še vedno nahaja v ječi, se še ni popravil od svojega zadnjega posta.

SOVJETI SO ZAKRIVILI NEMIRE

Angleški tajni detektivi dolže sovjete, da snujejo nemire v Angliji in Indiji. — Namen Anglije je preprečiti ameriško priznanje Rusije.

Moskva, Rusija, 14. novembra. Londonski dopisovalec lista “Izvestja” trdi, da angleška tajna detektivska služba pripravlja napadno poročilo, s katerimi hoče dokazati, da je ruski predsednik Josip Stalin vodil vse nemire v Angliji in Indiji.

Rekel je, da bo kongres glasoval za izprenembo Volsteadeve postave, dasi še ni gotovo, da bo sklenil sedanj kongres, ki se bo sestal 5. decembra, pač pa bo gotovo za izprenembo prihodnj kongres, ki ima zadostno večino, da more uveljaviti novo postavo glede piva in vina.

Četudi je sam za prohibicijo, bo podpiral demokratsko platformo glede odprave prohibicije, da ostane zvest svoji stranki. Kot pravi Walsh, so vsi demokratični zastopniki obvezani, da glasujejo, soglasjujo obljubo demokratične stranke. Rekel je, da bodo vsi demokratični zastopniki izpolnili demokratsko obljubo.

Tudi predsednik Hoover bo podpisal postavo za odpravo prohibicije, aka jo sprejme kongres.

Senator William B. Oliver iz Alabama, ki je za prohibicijo, je rekel, da bo glasoval za odpravo prohibicijске postave, ker je na rod pri zadnjih volitvah pokazal svojo voljo.

Suhški zastopniki so pričeli organizirati svojo stranko za boj za prohibicijo. Izdelujejo načrt, da preprečijo poskus da bi odpravil prohibicijo.

Za odpravo prohibicije bo zvezna vlada dobila na leto 500 milijonov dolarjev na davki na pivu.

NAMAKALNE NAPRAVE V SOVJET. RUSIJI

İstanbul, Turčija, 14. nov. — Velikanski načrt za namakanje več milijonov akrov zemlje na kapiskih stepah je v rokah ameriškega inžinirja majorja Charles Oldberg iz Washington, D. C., ki je pred kratkim potoval skozi Istanbul v Tiflis, da skonča svoje delo kot svetovalni inžinir pri transkavkiški vladi.

Major Oldberg je prepotoval več tisoč milij po kapiskih stepah izdelal načrt za namakanje, ki bo največje delo svoje vrste na svetu. Sovjetska vlada za sedaj še zadržuje objavo tega načrta.

Major Oldberg pravi da je kapiska pokrajina najprodovitnejša na svetu. Po vseh krajih okoli Tiflisa rastejo jabolka, hruške, orehi, črešnje in grozdje, ne da bi obledoval. Po njegovem mnenju je moral tukaj biti svetopisemski raj.

Za ameriške trgovce je v tem kraju velikanska priljnost, — pravi major Oldberg, — toda so ovirani pri svojem podjetju, ker Združene države ne priznajo Rusije. V Rusiji je mnogo Amerikanov, ki ne morejo iz dežele, ker so izgubili svoje potne liste in nimajo denarja, da bi dobili novi.

Pokopana je bila v petek na pokopališču Novijeveci, ki je največje v celi Rusiji. Poleg pokopališča je ruski ženski samostan, kamor je odšla sestra carja Petra Velikega, ki je odvzel ves vpliv pri vladu.

Na tem pokopališču so tudi pokopani: pisatelj Anton Čehov, princ Peter Kropotkin in general Brusilov, ki je bil vrhovni veljakin ruske armade v Galiciji leta 1917.

SUHAČI SO PRIPRAVLJENI VZTRAJATI DO SKRAJNOSTI

WASHINGTON, D. C., 14. novembra. — Demokratični senator iz Montane Thomas J. Walsh je izjavil, da more kongres dovoliti prodajo piva, ne da bi bil kršen 18. amendment. Walsh je rekel, da more kongres določiti večjo količino kot pa samo pol odstotka alkohola, kot sedaj dovoljuje prohibicija postava. Rekel pa ni, kako visok odstotek bo doloden.

Rekel je, da bo kongres glasoval za izprenembo Volsteadeve postave, dasi še ni gotovo, da bo to sklenil sedanj kongres, ki se bo sestal 5. decembra, pač pa bo gotovo za izprenembo prihodnj kongres, ki ima zadost

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Pres.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto vojna za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	\$6.00 Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00 Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	\$1.50 Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznik.

Dopolni bres podpisa in osebnosti se ne prihaja. Denar naj se blagovoli poslati po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitrejši najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3-3878

SELJENJE NA FARME

Ameriški farmerji se že par let pritožujejo nad slabimi razmerami. Tarnajo, da so davki previški in da premalo dobe za svoje pridelke.

V Washington prihajo neprestano z ene strani prošnje, z druge pa nasveti, kako bi se dalo izboljšati njihov položaj.

Kongres in zvezna vlada si prizadeva pomagati, toda dosedaj je ostalo le pri prizadevanjih.

V volilni kampanji, ki je pravkar minila, so posvečali govorniki dosti pažnje ameriškemu farmerju. Obljuba je sledila obljuba, če bodo kdaj izpolnjene, pa sam dobrski Bog ve.

Dasi odmeva tarnanje farmerjev po vseh delih dežele, odhaja baš v tem kritičnem času štisti več ljudi na farme, nego jih s farm prihaja v mesta.

Res je, da se mestnemu prebivalstvu ni še nikdar tako slabo godilo kot se mu godi sedaj, navzlie temu je pačudno, da meščanov ne oplaše pritožbe, ki vedno pogosteje in glasneje prihajajo s farm.

Iz poročila poljedelskega departmента v Washingtonu je razvidno da se je v prvih treh mesecih tekočega leta preselilo s farm v mesta 432,000 oseb, dočim se jih je preselilo iz mest na farme 564,000.

Razlika še naraste, ako se vpošteva, da je bilo na farmah več rojstev nego smrtnih slučajev. Farmsko prebivalstvo se je potem takem povečalo za približno 236,000 oseb.

Ako se bo selitev v takem razmerju nadaljevala, bo ob koncu tega leta na farmah 32,000,000 oseb, skoraj toliko kot jih je bilo leta 1910, ko je bilo farmsko prebivalstvo najstevilnejše v zgodovini Amerike.

Ali je utemeljena bojazen, da se bo položaj farmerjev še poslabšal?

Ako bodo demokratje izpolnili svoje obljube, se bo brez dvoma izboljšal. Poleg tega pa farmerju ni treba skrbeti, kaj bo jedel, kje bo spal in pozimi mu ni treba prezebat.

Telefon radio, avtomobil, električna razsvetljava so ugodnosti, brez katerih je dandanes malokatera farma.

V takih razmerah mestni človek lahko kmalu pogresi mestno življenje.

DESETLETNICA FAŠIZMA V JULIJSKI KRAJINI

Iz Postojne poročajo:

V vséj Julijski Krajini je zavladalo silno vnemirjenje zaradi novega preganja jugoslovanskega življa. Po bušnih proslavah 10-letnice fašističnega režima, ki so jih organizirali fašisti z velikanskimi stroški vzdolž vse meje in v vseh krajih Julijske Krajine, so fašistični voditelji silno ogorčeni, da domače prebivalstvo ni hotelo sodelovati. Iz Rima je prišlo povelje, da morajo fašistični voditelji povsod gledati zlasti na to, da bo domače prebivalstvo v tem večjem številu sodelovalo pri prostovlju fašistične oblasti. Kljub budi gospodarski stiski in finančnim težavam je bilo iz Rima naročeno, naj pri tem ne štedijo ne strudom ne z denarjem, samo da se pred zunanjim svetom pokaže, da v Italiji ni narodnih manjšin, ki bi bile za fašistični režim. Ta načrt fašističnega vodstva pa je kljub vsem grožnjem in obljivam propadel. Domäce prebivalstvo je bilo napram fašističnim proslavam povsem apatično. Pred par dnevi se je zaradi tega vrnila v Trstu konferenca glavnih fašističnih voditeljev iz vse Julijske Krajine. Na tej konferenci je bil sklenjeno, da se izvede masovna akcija. Po sumu, da so rovali proti režimu, je bilo zadnjegodi v obmejnih pokrajinalah zlasti v vseh med Ilirske Bistrico in Sv. Petrom na Krasu ter v Šoški dolini arretiranih nad 300 ljudi, ki so jih odpeljali v zapore v Gorico in Trst. Na planinah nad Poljubinom so arretirali celo 25 pastirjev, ki so bili vse leta na pašnikih in z drugimi ljudjimi skoriso prišli v stike. Tudi ti pastirji so osušljeni, da so rovarili proti režimu in to samo zaradi tega, ker niso v proslavu fašistično obletnice začigali kresov.

V Tolminu je bil med drugimi arretiran tudi bivši poslanec iz Istre Josip Srebrnič, brat kriškega škofa dr. Srebrniča, ki se je šele nedavno vrnil iz konfinacije. Bil je pod stalnim policijskim nadzorstvom, a pa povod arretacije so vzeli njegov razgovor z rojaki, ki so se nedavno vrnili iz Francije.

Da pa bi pred inozemsko jav-

Iz postojne poročilo poljedelskega departmента v Washingtonu je razvidno da se je v prvih treh mesecih tekočega leta preselilo s farm v mesta 432,000 oseb, dočim se jih je preselilo iz mest na farme 564,000.

Razlika še naraste, ako se vpošteva, da je bilo na farmah več rojstev nego smrtnih slučajev. Farmsko prebivalstvo se je potem takem povečalo za približno 236,000 oseb.

Ako se bo selitev v takem razmerju nadaljevala, bo ob koncu tega leta na farmah 32,000,000 oseb, skoraj toliko kot jih je bilo leta 1910, ko je bilo farmsko prebivalstvo najstevilnejše v zgodovini Amerike.

Ali je utemeljena bojazen, da se bo položaj farmerjev še poslabšal?

Ako bodo demokratje izpolnili svoje obljube, se bo brez dvoma izboljšal. Poleg tega pa farmerju ni treba skrbeti, kaj bo jedel, kje bo spal in pozimi mu ni treba prezebat.

Telefon radio, avtomobil, električna razsvetljava so ugodnosti, brez katerih je dandanes malokatera farma.

V takih razmerah mestni človek lahko kmalu pogresi mestno življenje.

Dopisi.
Clarksburg, W. Va.

Cenjeni urednik! Ne vem, kaj si boste mislili, da se nič ne oglašam. Veste, kaj je bilo? Republika me je tiščala k tomu, no, saj me še, samo glavo sem nekoliko skobacal iz republikanske ruševine. 28 mesecov me ta nadloga tlači. Zanaprek upam, da bo boljše. Daj Bog in Mr. Roosevelt, da bi vse stroje vrag vzel in da bi delavski roki prišle na njih mesta. Upam, da se bližajo boljši časi. Narod je pokazal, da mara za Mr. Hooverja toliko, kakor za lanski sneg. Samo Werton Steel Co. ga ima rada. Dosedaj je obratovala s polno paro, danes je pa zaprla vrata za nedoločen čas. Tako je križa prišla tudi k nam. Dosedaj je še ni bilo preve.

Kadar se razmere izboljšajo, že še kaj pišem o našem položaju.

Pozdrav vsem, čitaljem Glas Naroda in Mr. Zgaga!

I. Sedej.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANEŠLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJU
Din 200	\$ 3.50
Din 300	\$ 5.00
Din 400	\$ 6.75
Din 500	\$ 8.25
Din 1000	\$16.25
Din 5000	\$79.00
	Lir 100
	\$ 5.70
	Lir 200
	\$11.20
	Lir 300
	\$16.40
	Lir 400
	\$21.25
	Lir 500
	\$26.75
	Lir 1000
	\$52.50

Za izplačilo vseh nakazil izvzamevamo, bodite v dnevniku ali
brak dovoljujemo do bolj pogoja.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIN

Za izplačilo \$ 5.00 morate podati	\$ 5.70
" " \$10.00	\$10.20
" " \$15.00	\$15.30
" " \$25.00	\$25.50
" " \$40.00	\$40.10
" " \$50.00	\$50.20

Prejemnik dobti v starini mora izplačiti v dolarjih.

Najniša nakazila izvzamevamo po CABLE LETTER na prijeljeno 01.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

Strašna smrt malega otroka.

Na Hribu pri Semiču je kmetica Marija Pečauerjeva v kuhinji pripravljala hrano za svinje in je imela na teh kotel vredne. V kuhinji je bil tudi njen 18-mesečni sinček Lojzek. Ko je mati odšla v svinjak nad vorišču, se je zgodila v kuhinji strašna nesreča. Otrok je prišel da kotla in ko se jeagnil nad njim, ga pa del vanj z glavo naprej. Ko se je mati vrnila, je bil otrok še živ, pogojno na dve leti.

Drugi vročekrvne, ki je tudi že letih, pa je 54-letni posestnik Janez K. iz Zaboršča pri Bučki, ki pa je prišel pred sodišče zaradi ljubezenske zadeve. Mož je oženjen, ima že odrasel otroke, rad pa še gleda za vaškimi letopisci. Njegova ljubezenska zadeva so ga že večkrat spravile pred sodišče. Tokrat se je znašel pred sodniki zaradi tega, ker je izvršil pravčati atentat na neko svojo ljubezen, ki ga ni več mala. Pred dobrimi štirimi leti se je zaljubil v neko omogočeno vaščanko, potem pa se je z njo sprl. Pred nekaj meseci se je nenadoma spomnil na njo in hotel prijeti vasovati. Ko je pozno v noči trkal na njeni okni, ga je nagnila in to ga je tako razkazilo, da ji je razbil okno, potem pa doma iz razstrelilih snovi napravil nekakno bombo, katero je ponovno svoji nekdanji ljubljenki vrgel v soko skozi okno. Bomba je eksplodirala sredi sobe in je bila v veliki nevarnosti življene ženine. Atentatorja so oznaknili takoj izsledili, ker so spoznali kolikor njegovo last krope, v katero je bila zavita eksplozivna snov. Vročekrvni možak je bil obsojen na štiri meseca strogega zapora.

Načrt podruženim obokom.

V revni kmetski hiši v vasi Hruščarju št. 10, ki leži na poti proti St. Vidu pri Cerknici, je stanoval Tone s prevzítkarico, tarec Pavlinovo v svojimo dvema otrokom. Žena mu je pred kratkim umrla na jetiko in je sam opravljala vse domača dela. Ko je tašča pripravila zajtrk, je šel Tone na podstrešje, ki je bilo obokano. Kmalu se je udrl obok, preden je padel kakih 70 cm dolg, 50 cm širok ter 60 kilogramov težak ploh na taščo, ki dvakrat prelomil žljebust in povzročil drugi poškodbe.

O dogodku obveščeni sosedje so prihitali v hišo, kjer se jim je nudil žalosten prizor. Tašča je ležala na tleh v mlaki krv. Bila je še pri zavesti, toda spomin jo je zapustil, da ni vedela ničesar povедati o strašnem dogodku. Živila je še do večera in slednjih umrla v hudi mukah. Imela je dvakrat zlomljeno spodnjo žljebust, vratni vrat, vratni, vratni in levi strani. Predta je bila tudi prsna mrena. Izvršila se je tudi obdukcija. Kako je bila povzročena smrt Pavlinove, bo dognala nadaljnja preiskava.

Stara kri se je vnela.

Cudne razmere v rodbini 65-letnega posnetnika Mihaela iz Martinci vasi so se obravnavale pred senatom novomeškega okrožnega sodišča. Posnetnik Miha se je že dolgo časa prepričal s svojim 26 letnim sinom Frančem, ki pa se je prav dobro razumel s svojo mačeto. Ko sta se oče in mačeta takoj sprla, da se je mačeta odselila, je šel Franc na njio ter se nastanil pri njej in pri njenem sinu iz prejšnjega zakona. Letos, 31. julija, je prišel Franc s sinom svoje mačete, Petrom, na očetov dom ter prosil očeta, ki je stal pred hišo, naj mu da cepec, ker nekemu sposodi pomagati pri mlačvi. Oče ne njegovo prošnjo ni ničesar odgovoril in je Franc že nekaj časa vprašal: — Ali bo kaj, ali ne? — Tedaj je oče dejal: — Le malo počakaj, boš takoj

iz Bridgeport, Ohio, se poroča, da je bil pri volitvah dne 8. novembra izvoljen za okrajnega komisarja (Commissioner of Belmont county) rojak Anton Horčev, bivši znani trgovec in večletni predstnik društva sv. Barbara, št. 23 KSKJ. Svojo zmago je dosegel s 16.624 glasovi.

— V pondeljek 7. novembra je smrt stopila zoper v dve slovenski hiši v Milwaukee. Umrla je v visoki starosti 70 let Frančiška Kolenc. Pokojna je bila doma iz Petrovč v Savin

KRATKA DNEVNA ZGODBA

A. GATTI:

MOJI AFRIŠKI DOŽIVLJAJI

V gorah severne zuljuske dežele so se pojavili levi. V pokrajini je zavladal strah. Domacini so bili prestrašeni, postali so previdnejši in se niso upali oddaljiti od svojih kralov, iz blata in šibja sezidanih koc, posamezni pa sploh niso imeli poguma iti na lov v gromovje, ki je okrožalo vas.

Ceprav so domacini napovedali levom vojno in jih skoro vsak dan v dobro pripravljenih skupnih poiodih pobili lepo število, ni postal "simba" nič previdnejši, narobe, čedalje več jih je bilo in čedalje nesramnejši so postajali.

Crni loveci so se začeli upirati, ker so videli, da niti čarowniki ne morejo odvrniti nevarnosti.

Posebno nezadovoljni so bili "levji bratje", družba vojščakov, v katero so sprejeli samo tistega, ki je bil ubil že vsaj enega leva, ko je Sukumbani, njihov poseben čarownik, vprašal s svjimi skrivnostnimi vudujskimi svečanostmi bogove za svet. Um Kulumbulu, najvišji bog, se mu je prikažal in mu povedal, da je povzročil veliko sušo in levii napad eden izmed "levjih bratov", ki "ima hudočini pogled" in je prinesel nesrečo vsej deželi.

Vsi so bili prepričani, da je veliki bog ukazal Sukumbani, n in j vzpostavil red in mir na edino možni način: z vuhalmim obredom. Samo tako bi bilo mogoče izslediti moža s "hudočnim pogledom", ga kaznovati in s tem pomiriti zle duhovje.

Vse to mi je povedal Kspipu, vrhovni glavar. Sukumbani je prorisal Kspipu, naj mu dovoli izvršiti imenovanje slovesnost: toda glavar je to odklonil. Vedel je, da se takav svečanost vedno konča z obtoženjem smrtjo in da bi ga oddaljene bobe oblasti takoj poklicale na odgovor, če bi stisale o grezovještju. Toda stare plemenske tradicije so bile močnejše in povsed se je kažala želja po uporu. Še celo med starimi in izkušenimi "indumadi", med vojaki, ki so se v mladosti borili proti helem in so smeli nositi (kot znak junastva) na svojih sivilih glavah krščen obroč.

Nekega zdajnjega jura me je zadržala enotna pesem. Vsi uporni vojščaki so se v zboru poječ zbirali okoli Sukumbanovega kralja. — Mahoma sem razumel: čeprav jsem je bil glavar prepoval slovesnost, so jo vendar hoteli prirediti. Večko sto petdeset mrtvih postav se je zbralo okoli Sukumbane, treh indunov in Suakinina, čarownika, ki smo edini opravljati to slovesnost.

Sukumbani je bil izvedeno suh in dolg človek, skoro sama kost in koža, z izklesanimi in odlivenimi obrazi. Njegova neprestano miglajoča oči so bile uprite v konico sulice, ki je bila nedaleč od njega zapuščena v zemljo. Na svojih dolgih nogah se je zibal ves čas naprej in nazaj, v enoličnih presledkih, in tijelo v ruci, tulec od holečin in zivlje popeval, skoro svat v sivoj zgrli. Slično so ječali tudi ostali val.

DRUŠTVA

D NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše
članke, pač pa vse Slovence v vseh okolici,

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Slovene vse

\$2.—

Naročite ga pri

KNIJARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York City

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1933

Kdor jo hoče imeti, naj
nam piše.

Cena 20c

s poštnino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Iz Jugoslavije.

Justifikacija v Osijeku.

2. novembra je bila proglašena v sodišču razbojniku Ivanu Vančuriju smrtna odsodba. Vančura je bil svoječasno obojen v Osijeku na smrt zaradi umora zeleničarja Jakoba Kumeka in njegove žene Marije v bližini Sladojevega. Kasarsko sodišče je smrtno odsodo potrdilo, kar mu je bilo tudi sporopeno. Justifikacija je bila izvršena 3. nov. na dvorišču osješkega sodišča. To je že šesta justifikacija v Osijeku.

Ubijalec vojvode Jovanovića obsojen na pet let.

Niško sodišče je zaključilo razpravo proti ubijalemu četniškemu vojvodu Jovanoviću. Najprej se so sodniki z odvetnikami, obroženec Stevanom Protićem in pričami podali na na kolodvor na torišče zločina. Tu so izvedeni ugotovili da je obtoženec, ki ga pokojni Jovanović potisnil na klop, prav lahko segel v žep po revolverju in da mu tako ni bilo treba pripraviti orožja že takoj ob začetku spora. Ko so vrnili v sodno dvorano, je po govoru državnega tožilca branitelj obtoženega Protić dokazoval, da je njegov klijent streljal v silobranu, in da bi ga bilo treba zaradi tega oprostiti vsake odgovornosti za tragično posledico.

Sodba je dosegljiva dresa.

Mahoma, kakor da bi jih spustil z verige, so skočili Bantu-Simba pokonec: začeli so peti divjo pesem in so sprva počasi, potem redko hitreje korakali okoli drevesa.

Bila je pogrebna koračnica, kakršne si nisem nikoli predstavljala: lepa in popolna v ritmu, a obenem grozna. Silevin obraz je posvetil.

Izbudil je zadnjo nado.

Karakanje okoli dreves je postajalo hitrejše in sečasoma prehajalo v pes. Obredna pesem je postajala glasnejša in glasnejša, nazadnje se je po vse izpremenito v živalsko besnenje in tulenie.

Krog se je edatalje bolj ozil in več ko sto konje, sultice se je družilo, v zelezno kačo, ki je prežala na plen. Med skokom dveh nagih in mokrih teles sem videl Silevo z izbuljenimi očmi in napetimi miščimi.

Vsakokrat, ko so prišli naokoli, je smel eden izmed pleščih vojnikov udariti po Silevi. Še nekaj minut in ta močni mladenič je moral umriti od izgubne krvi. A prej mu bo zadal Suakinini udarec s sulico, ki mu bo prebodila sreč in ga pribila na drevo.

Množica ljudi se je prikazala v daljavi — tekli so na vso moč.

Eden izmed njih je vodil droge in velik šop črnih peres mu je mahal z glave. Bil je Kspipu.

Glavar Kspipu! sem zavril.

Kspipu so mi pljuča dala. "Stojte!

Glavar Kspipu prihaja!"

Kspipu, čeprav še ves zaspopol,

se je že od daleč pričel jeziti na

neposlušno drhaljenje. Nekaj vojakov

njegove telesne straže je hitro po-

rezalo vezi, s katerimi je bil Sile-

va privezan na drevo; iznemoglo-

ga so pa položili na zemljo. Upor-

nik je glavarjev prihod hitro spra-

vil k zaveti.

Mdabuli se je med tem vrnula,

izmucena od dolgega teka, a ven-

dar je imela že polne roke zdravil-

nih zelišč, s katerimi je začela zdra-

vititi ranjence.

Kspipu se ni mogel dovolj na-

jeti. "Ja baaba (o, oče)!" mi je dejal.

"Pravijo bom izkazal takoj,

ko dobim tiste, ki me niso slušali!"

Ni še minila ura, ko sem zagledal

čisto drugačen prizor. Kspipu je

sedeč pred neko kočo, vodil zbor,

kateremu so prisostvovali vsi

induni. Pred njimi je stal Silevo.

Mdabuline nežno zdravljenje in

nenavadno odpornost, kakršno imajo le črnci, sta popolnoma ob-

avarovala Silevo, kateremu se mučenje in velika izguba krvi skoraj nista pozna.

Za mladeničem je stala glavarjeva

telesna straža, na stranach pa

skupini bojevnikov, Sukumbanova in

Suakinjeva.

Kspipu je z običajnim ponosom

in mirom pričel govoriti. Ozmer-

jal je oha čarownika, ki sta se sku-

fala braniti na vse načine, a jima je

izvrševanje verskih obredov za

dobro desetih polnih luh prepo-

veljalo v jima zagrozil, da jima bo

ga vedno prepoval izvrševati obrede,

če bi se še kdaj zgodilo kaj

takega.

Justifikacija v Osijeku.

2. novembra je bila proglašena v

sodišču razbojniku Ivanu Vančuriju

na smrt zaradi umora zeleničarja

Jakoba Kumeka in njegove žene

Marije v bližini Sladojevega.

Kasarsko sodišče je smrtno odsodo

potrdilo, kar mu je bilo tudi sporopeno.

Justifikacija je bila izvršena 3. nov.

na dvorišču osješkega sodišča.

To je že šesta justifikacija v Osijeku.

Božični Izlet

v Jugoslavijo

priredimo na našim rojakom poznanim parniku

"PARIS"**9. DECEMBER**

Vozni list do Havre na parniku "Paris" \$77.—

Železnica od Havre do Ljubljane — — — \$ 14.73

Vozni list iz New Yorka do Ljubljane in nazaj do New Yorka s parnikom

"Paris" samo — — — — — \$166.—

(Davek posebej.)

Pišite takoj za brezplačna pojasnila, da Vam pravočasno prekrbimo povratno dovoljenje, potne liste in potrebne vize.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

FRANK SAKSER

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Medvedi v okolici Bihača.
Ob Obletnici Smrti Mojega Sina

JOSEPH BRENCE
Rojen je bil 1908 v Lloydell, Pa. Dan 13. novembra 1931 se je smrtno ponesrečil v prestopniku.

Ljubi sin, danes je minilo leto, odkar si seti od nas. Ni ga dneva ne noči, da bi se solzili in mislili na Te. Tej grob obiskujemo, vreslice sre. Ti posadili in jih zaviramti z solzami. Toda prišel bo dan, ko pridevemo vse za Teboj.

Začetni ostali:
JOSEPH in ALONZIA BRENCE, oče in mati;
Bratje in sestre;

Lloydell, Pa., 13. nov. 1932.

Vsakourstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDE

POZIV
NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslane jim opomine prosimo, da po močnosti takoj povravljajo naročino. Komur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, bomo primorani vstaviti nadaljnjo pošiljanje lista.

Uprava "Glas Naroda"

VSAKDJANJ KRUH

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

56

(Nadaljevanje.)

To bom tudi moral. — Poteze njegovega mladega obraza se zresnijo; velika brazda skrbi se je zarezala v njegovo čelo.

To tudi mislim, — pravi mirno Mina. — Arturju ponudi roko: — Dobro, Artur! — In v znak sprave ga poljubi.

Ko se sedaj prikaže na pragu Režek, vzroji njegova žena še enkrat. Kar ni mogla razumeti — njen Artur naj bi poročil Mino! Obema luča v obraz pravilne in krivčne očitke, vpije in si vleče lase. Konečno pa pokliče moža, da ji stoji na strani.

Toda ravno danes je bil zelo omamjen. Spočetka Mine niti ne pozna. Ko si položi nad oči dlan in jo natančneje opazuje, se razveseli, ko zopet vidi Mino pred seboj. Vse je pozabil, kaj je ločilo od njih.

Ali si slišala, Mina, — pravi Režek ter jo prijazno potegne za roko. — Naša Trudi je šla od doma!

Prvega novembra je Artur najel sobo v Kolodvorski ulici. Hiša je bila zdana še v oktobru. Bila sta prva stanovanca te sobe in Mine je imela dovolj dela, da je posnažila, kar so pustili mizarji, zidarji in slikarji.

Ker je bila prvega novembra nedelja, jima ni bilo nič na poti, da ne bi obenem tudi obhajala poroko. Drugega novembra je imel Artur nostopiti službo domačega sluge, ki mu jo je gospod Mlinar preskrbil pri nekem prijatelju, trgovcu v Varaždinski ulici. Tako bo že šlo; zlasti še, ker tudi Mine ni hotela lenariti, temveč je hoteli prati, v kaki hiši pospravljalni in čistiti.

Samo skrb za male Frido ji je težila srce. Ali naj bo otrok zopet vedno zaprt? Nova bojanjen se je prime; tedaj pa pride Greta: — Jaz jo bom varovala. — V veselju svojega sreca poljubi Mino bledo dekle. In tedaj že tudi takoj godnina oče Režek: — Saj se more tudi pri meni igrati. Ko je bila Trudi še majhna, je tuči vedno lazila po tleh med mojimi nogami in je bila vesela.

Tako je bila Mine rešena ene skrbi, medtem ko je Režekovo mater še vedno skrbela, koga bi povabila na ženitovanje.

Na vsak način, — je rekla svojemu možu, — bomo povabili tvojega svaka iz Kužnika iz Golnice in njegovo ženo; potem smo storili svojo dolžnost. Da prideata, ne verjamem, toda kakšno počeno darilo bosta že poslala. Mogoče kako debelo gos, kako kračo, klobas in mogoče celo pol prašiča — in kaj vem še, kaj imajo vse na kmetih.

Režekova je bila vsa iz sebe, ko svak takoj naglo in kratko odgovori na povabilo. Nobene besede o Mini in nobenega pozdrava za njo in tudi nobenega darila! Mine je zaradi tega morala maršikatero slišati.

Sodrga, — se jezi Režekova in tudi papiga ponavlja "sodrga"! Zopet se je nekaj novega naučila.

Vse je kazalo, da ne bo velikega ženitovanja, četudi je Režekova povabila toliko ljudi, kolikor bi jih moglo iti v klet. Vsi so odpovedali. — Seveda, za nje nismo dovolj dobrni, pa tudi tresa se za kako darilo.

V tem oziru je bila Berta drugačna. Režekova, ki je bila že vedno v zvezi, ki je imela spravljenih več njenih stvari in jo je včasih celo obiskala, ji je takoj sporočila o zaroki. Tako je prišla velika dopisnica s čestitkami — dva sreca, katera predira angel s sunčem. Pisala ji je, da ji zaradi preoblega dela ni mogoče priti, da bi osebno čestitala svoji prijateljici, da pa bo gotovo prišla na ženitovanje.

Da bi spravil mater iz zadrage zaradi majhnega števila gostov, je Artur povabil gospoda Bertuševskega, ki je bil oskrbnik v novi hiši in je imel skrb za razsvetljavo in čiščenje obcestnega hodnika. V njegovi ženi so spoznali stara pozankovo bledo Marijo Robasovo. Ni več izgledala mlada, toda bleda je bila kot prej. Slabotna je izgledala med štirimi otroci — trije pastorki in en njen otrok — vso so gnetli okoli nje. Tudi peti ni bil več daleč. Z veseljem sta oba sprejela povabilo; Bartuševski je imel nad vse dober tek in Marija je še vedno imela rada kako posebno veselje.

Gospa Marija, ki je ob prostem času delala četvrtice iz papirja, jih je nekaj prinesla s seboj in jih je postavila na mizo.

Prvikrat je bilo izza zaroke, da se je Artur zopet smejal, ko je večer pred poroko pregledoval očiščeno sobo. Z globokim vzdihom stopi k oknu in gleda navzdol na morje hiš in daleč dolni na polulično železnicu.

Tukaj vidimo voziti železnicu, — pravi Mini, ki je bila že vedno na kolenih in je brisala les ob stenah. — Tukaj si moremo sij domišljati, da se vozimo kot bogataši.

Mini ga ni razumela.

Samo, da bomo imeli dovolj jesti, — pravi in ga zadovoljna pogleda.

V sobi ni bilo mnogo: postelja, košara za otroka, miza, štirje stoli, omara, ogledalo — vse kupljeno na obroke. V kotu je bila tudi železna pečica, ki je služila tudi za kuhanje.

Ko je Mine prišla iz službe zopet v klet, je zadnje noči tudi tam spala. Artur pa je spal že v novem stanovanju; mati je gledala na dostojnost.

Zadnji dan pride zavitek z doma.

"Gospa mina Režek (kužnikova mina)
zagreb v gubčevi ulici 8."

Kdo je to pisal? Mine je nikdar ni videla materine pisave S trečimi rokami razvije zavitek. O, milost moža: samo jajca v staro košari — razbita navdih slami! Rumeni juha ji teče skoči prste.

In poleg je velik pismen papir, ves premočen, da je bilo kom mogoče brati:

"Iuba hči čestitam ti za trojo oheet, oče niče na tvoja

Min zajoka. Ali joka zato, ker so bila pobita jajca? Samo mi vedela, zakaj; solze ji drče po licih.

Min ni bila za nobeno rabo; samo stoji pred zavitekom in gleda pobita jajca.

Spreddaj zavonni zvonec. Eli pride vsa zasplojena.

Mama, — pravi — pridi naguo; bogata je zgoraj. Mama, bitro!

O, Bog! Za en groš repe, kaj? Pustila je ne bom čakati. Ravno sedaj mesam. Pojditi ti, Mina.

Gospodična Kašča stoji v prodajalni z obrabljenim denarnico pod paždu. Res: za en groš repe, en groš peterasilja. Mine ji da dovolj in več, kot je imela Režekova mati navado dati.

Njene črne oči so prijaznejše in z nasmem reče:

Rabim samo malo; jem zelo malo. Samo repe lahko prebačim.

Repa je zelo zdrava, — zatrjuje Min, — posebno proti gli-

**"Narava v Surovosti
je redkokdaj MILA"**

BITKA PRI HASTINGS
— 1066 PO KR.

"Narava v Surovosti" — kot jo je naslikal J. Scott Williams — je nardahnjen od razpoljene dirnosti normanskih talp pod Viljemom Zavojalcem, v njihovem neusmiljenjem napadu proti Angležem v bitki pri Hastings, 14. oktobra 1066. "Narava v Surovosti" je Redkokdaj Mila — in surov tobak nima mesta v cigaretah.

Copr. 1932.
The American
Tobacco Co.

V Luckies ni surovega tobaka — zato so tako mile

Mikupujemo najboljši in najfinješi tobak na celiem svetu — toda s tem še ni povedano, zakaj ljudje vsepovod smatrajo Lucky Strike za najmilejšo cigaretto. Dejstvo je, da nikdar ne pregledamo resnice, da je "Narava v Surovosti Redkokdaj Mila" — zato je temu finemu tobaku po primerem sta-

ranju in miljenju dana dobrota onega Lucky Strike čistilnega procesa, ki je opisan z besedami — "It's toasted". Zato pravijo ljudje v vsakem mestu, trgu in vasi, da so Luckies tako mile cigarete.

"It's toasted"
Ta zavojček milih Luckies

Pozor rojaki

KADAR nameravate potovati v starj kraj;

KADAR hočete poslati denar v starj kraj;

KADAR potrebujete kake notarske posle —

se zaupno obrnite na nas, in posreženo hoste točno in postenku kakor ste bili prej pri Sakserju. Dolgoletna skušnja Vam to jamči.

Pišite po brezplačni navodila in pojasnila na

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(Frank Sakser)

216 West 18th St., New York, N. Y.

ZEMLJEVIDI

Stenski zemljovid Slovenije na močnem papirju s platnenim pregibom 7.50

Pokrajni ročni zemljovid:

Dravsko Banovina 30

Slovenske Gorice, dravsko potoško polje 30

Ljubljanske in mariborske oblasti 20

Pohorje, Kočjak 20

Prekmurje in Medumurje 20

Canada 20

Združenih držav, veliki 10

Malii 15

Nova Evropa 20

Zemljovid:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming, vsaki po 25

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — vsaki po 20

Virginia, Ohio, New York — vsaki po 15

Naročilom je proužiti denar, bolidi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismom.

Knjige pošljemo poštne prosto

"GLAS NARODA"

216 W. 18 Street

NEW YORK

ELEKTRIKA V USTIH

Od Voltovih časov nam je znano, da nastajajo med različnimi kovinami, ki jih potopimo v kakšno tekočino, galvanski tok. Do slej so pa še malo upoštevali dejstvo, da nosijo stotisoči ljudi v svojih ustih kovine v obliki plomb, mostičkov itd.

V splošnem nima ta reč nobenih škodljivih posledic, a v zadnjem času so v več primerih ugotovili tudi takšne neugodne vplive. Če so v ustih neenake kovinom, morajo pod vplivom slike kot elektrolita nastajati električni tok, ki se doda brez nadaljnega meritvi z občutljivimi instrumenti. To povzroča trajno draženje ustne sluznice, ki ga povzroča tudi počasni razkrov kovin. S tem se doda pojasnitri razne motnje, kakor kovinski okus, brezčestnost, žigoč okus pri jedi, celo dolgotrajna vnetja v ustih. Po teh vnetjih nastopajo progaste in belkastne otrdibine tkiva, ki jih imenujejo

levkoplakija. Večinoma so nedolžne, a vendar se lahko zgodi, da jim sledi kakšna otoklina. Vse te neugodne posledice se dadev na najkrajšem času odpraviti s tem, da se odstranijo neenaka nadomestila za zobe, t. j. da se zanje uporabi samo ena vrsta kovine. Zobni nadomestki iz cementa, porcelana, zlate so v tem oziru najboljši.

ČASTNIK PROTIV VOJNI

Pred norveškim vojnim sodiščem se bo zagovarjal te dni višji mornariški častnik, poveljnik oskarškega torpedne baterije Kulmann, ker je kot aktiven častnik nastopil proti izpolnjevanju vojaških dolžnosti. Na nedavnem protovojnem kongresu v Amsterdamu je Kulmann zastopal stališče, da morajo skandinavske države preveriti vodstvo odpora proti vojni, označiti vse svoje vojaške naprave samo za pripomoček za politično čuvanje svoje neutralnosti in izjaviti pred vsem svetom, da nimajo nobenih oviraljnih ali napadnih namenov. Kulmann je dejal, da morajo šola, cerkev in javnost odločno oboditi vojno, ne pa da slava hrabrost in druge vojaške vrline, kakor doseg, a v primeru vojne nevarnosti naj bi vse ustavljene in sploh vse ljudstvo z generalko stavko bojkotiralo lastno vladivo.

Tudi norveška javnost, ki sicer zagovarja Kulmann, se strinja s poveljajočim generalom, da mora biti Kulmann izključen iz armade. Možu so svetovali, naj sam začarsi za odstop, kar je pa odločilno. Hotel je priti pred sodiščem, ker si obeta od tega dobro propagando za svoje ideje, na drugi strani bi pa rad izrazil reorganizacijo norveške armade, ki po njegovem mnenju itak ni za vojno in naj bi bila v bodoče samo nekakšna narodna garda ali straža.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
(FRANK SAKSER)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

